

Oslo

Bydel Gamle Oslo

Under overflaten

Ungdommers erfaringer i møte
med barnevernstjenesten.

Områdesatsingene i Oslo
Delprogram oppvekst og utdanning

I arbeidsgruppa:
Frikk Hareide, pros

Foto forside og side 2: Tom Gustavsen

Takk til:

Gamle Oslo barneverntjeneste, St. Hanshaugen barneverntjeneste, Frogner barneverntjeneste, Grünerløkka barneverntjeneste, Økt livsmestring, Felles innsats for utsatt ungdom, Ung Rettshjelp, Utekontakten Gamle Oslo, Oppfølgingsteam 10–15, Delprogrammet for oppvekst og utdanning, På vei til voksen og Oslostandard for samarbeid med barn i barnevernet.

Hege Westad, Mariann Lundereng, Mariann Sandelin, Borgfrid Møen, Hilde Røer Johnsrud, Hege Bjercke Dalheim, Johanne Hegg, Marie Staven Lundereng, Ellen Katrine Kallander, Kristine Tobiassen, Inga Nyvoll, Lars Høgmo, Geir Aarrestad Eriksen, Jamal Elmi Diriye, Juweria Hassan, Dzemadin Neziri, Cathrine Strømsæther, Glenn Andre Richard, Sumeya Hassan, Ine Stiansen, Miranda Sulejmanova og Pernille Opsahl Coward.

«Barnevernet har ikke formet meg
til en person, men har ryddet veien
for at jeg skal kunne forme meg til
den jeg er.»

SAMMENDRAG

På forespørsel fra barnevernet i Bydel Gamle Oslo har vi innhentet innsikt om ungdommers erfaring med barnevernstjenesten i bydelen. Rapporten tematiserer de mest fremtredende erfaringene som ungdommer har i møte med den lokale barnevernstjenesten.

Barnevernstjenesten ønsker å utvikle effektive og koordinerte tiltak til ungdommer med store hjelpebehov. Det forutsetter en god forståelse av de erfaringene og ønskene som ungdommene har. Denne innsiktsrapporten er basert på ni semistrukturerte intervjuer med ungdommer som er rekruttert gjennom lavterskeltjenester og barnevernet.

Brukermedvirkning

1. INTRODUKSJON

Bydel Gamle Oslo er en levekårsutsatt bydel der mange barn og unge vokser opp i et utfordrende oppvekstmiljø. Denne rapporten handler om de erfaringene ungdommer gjør seg i møte med barnevernet i bydelen.

Bydelsdirektørens budsjettforslag viser til tall fra 2021 hvor barnevernstjenesten i Bydel Gamle Oslo hadde gjennomført 635 undersøkelser (Pran, 2022). Gjennom dialog med barnevernet i Gamle Oslo ble det formidlet tall fra perioden 01.01.2022-31.12.2022, hvor barnevernstjenesten redegjorde for 406 undersøkelser. Til tross for en nedgang i antall undersøkelser fra året før, viser tall hentet inn fra de andre sentrumsnære bydelene at det fremdeles er en overrepresentasjon av undersøkelser i Bydel Gamle Oslo. Tallene er hentet direkte fra de lokale barnevernstjenestene i desember 2022.

Bydel	Antall undersøkelser
Gamle Oslo	406
Grünerløkka	353
Frogner	276
Sagene	217

«De tok seg god tid til å bli kjent med meg som person og ikke kun min sak. Dette gjorde det lettere å få hjelp.»

2. RESULTATER OG FUNN

kontaktpersonen i barnevernet, til tross for god relasjonsbygging. Bakenforliggende skeptisisme og negative inntrykk av barnevernet, og andre offentlige systemer, hadde en direkte effekt på hvordan ungdommene tolket og reagerte på kontaktpersonens ønske om å danne kontakt og relasjon. En av ungdommene uttrykte dette som følger:

«Meningen med relasjon er å gjøre meg komfortabel for å finne ut ting. Jeg er ikke dum, jeg skjønner hva de prøver på. Den ene gangen jeg skulle ha et møte med dem kom damen ut, var ekstra snill mot meg. Jeg får en følelse av at hun prøver å finne ut av ting. Hun har ikke et ønske om å bli kjent med meg, men å finne ut av ting gjennom å være litt ekstra snill.»

Ungdommene problematiserte videre enkelte lovmessige sider ved tjenesten – spesielt tre forhold. Det første forholdet omhandlet dokumentasjon underveis av samtaler

En av ungdommene formulerte seg som følger: «De sa noe om taushetsplikt, men husker ikke noe annet. De sa ingenting om hverken alder, eller innsyn i sak.»

I enkelte situasjoner kom det likevel frem ut-sagn som motsa dette. Blant annet fortalte en av ungdommene at hen ikke hadde blitt opplyst om hverken rettigheter eller krav, men fortalte videre at kontaktpersonen hadde lagt til rette for dokumentinnsyn. Ungdommen formidlet at dette var noe som hen ikke viet mye fokus på det tidspunktet, da vedkommende hadde mye annet å stri med.

Ungdommen formulerte seg slik om hva hen hadde fått informasjon om:

«Absolutt ingenting. De nevnte personlig trygghet og taushetsplikt, men ikke noen annen informasjon. De fortalte at jeg fikk sam-mendrag av samtale i posten og det fikk jeg. Det setter jeg pris på, men jeg bryr meg egentlig ikke, med tanke på det jeg hadde å tenke på.»

«Skamfullt! Det er liksom flaut. Jeg hadde ønsket at jeg aldri hadde blitt dratt inn dit. Hvis folk hadde fått vite det så hadde det ikke sett bra ut.»

jeg er. Jeg har mye motivasjon til å utvikle meg selv. Det har fått meg til å tenke på hva jeg kan gjøre for å bli bedre. Ikke bare for meg, men for folk rundt meg.»

Tre av ungdommene var tydelige på at de aldri ønsket kontakt med barnevernet i fremtiden. Disse ungdommene mente at barnevernet gjorde situasjonen verre enn den i utgangspunktet var, og at de derfor ikke stolte på en fremtidig kontakt. Et interessant funn var at på tross av negative opplevelser, var det enkelte av disse ungdommene som oppmuntret andre ungdommer til å ta imot hjelp fra barnevernet. På spørsmål om hva slags tips de hadde til andre ungdom

3. DISKUSJON OG ANBEFALINGER

I dette kapittelet vil prosjektets funn drøftes opp mot eksisterende problemsstillinger og mot andre tilsvarende prosjekter. Hva er de mest fremtredende erfaringene som ungdommer opplever i møte med barnevernstjenesten i bydel Gamle Oslo?

3.1 Relasjonen til kontaktpersonen

En god relasjon mellom ungdommer og voksne er vist å ha positiv effekt, også ved bruk av intervensjoner (Seim og Slettebø, 2017). Resultatene av dette prosjektet viser en tendens til at ungdommer i Bydel Gamle Oslo stort sett er fornøyd med relasjonen til sin kontaktperson i barnevernet. To

4. KONKLUSJON

5. VEDLEGG

VEDLEGG 1: METODOLOGI

Siden problemsstillingen har til formål å belyse erfaringer ungdommer opplever i møte med barnevernstjenesten i Bydel Gamle Oslo, har vi benyttet oss av kvalitativ forskningsmetode, bestående av semistrukturerte intervjuer. Slike intervjuer er godt egnet til å ivareta vår interesse i å forstå, fortolke, uttrykke og dekonstruere ungdommenes erfaringer i møte med barnevernstjenesten (Brinkmann & Tanggaard, 2012, s. 11).

Bruken av kvalitativ forskningsmetode ga oss muligheten til å få en mer detaljert innsikt om både positive og negative erfaringer ungdommer har hatt i møte med barnevernstjenesten i bydelen. Den semistrukturerte intervjuformen åpner opp for å forføl

VEDLEGG 3: DIVERSE SITATER FRA INTERVJUER

– *Hva er det første du tenker på når du hører barnevern?*

«Hjelpsomme og snille.»

«Jeg hadde et ganske dårlig inntrykk av barnevernet fordi folk sa at de stjeler barna dine. Noen sa at de stjeler leveren din hahaha. Men tenkte alltid at det er en grunn til at de er der.»

«Drittunger! Drittunger! De prøver å gi oss problemer. Du går på et møte med fiendene dine. De er de siste du vil gå til. De overdriver, de gjør ting større enn de er. Jeg syntes at barnevernet burde undersøkt mer, før de hopper til konklusjonen om at familien har ført til det.»

